

Forud for udpegningen af advokat Jørgen Grønberg og Michael Rekling som henholdsvis formand for og sekretariatsleder for Undersøgelseskommissionen blev det oplyst overfor Justitsministeriet, at advokatfirmaet ikke var faste advokater for Den Danske Bank, men at firmaet på ad hoc basis havde enkelte opgaver for Den Danske Bank af mindre betydende omfang, herunder den nu omtalte sag. Om denne sag blev der fra første færd givet detaljerede oplysninger, herunder oplysning om, at sagen blev behandlet af Michael Rekling.

Efter udpegningen blev disse oplysninger på forespørgsel uddybet og suppleret, bl.a. med oplysning om, at firmaets samlede omsætning med Den Danske Bank-koncernen udgjorde en helt uvæsentlig andel af firmaets omsætning.

Som anført i det vedlagte notat er højesterets-sagen nu afsluttet med Højesterets dom af 20. august 1997, hvorefter Michael Rekling endeligt har afsluttet sin sagsbehandling. Bortset fra denne sag har Michael Rekling siden sin udpegning ikke udført opgaver af nogen art for Den Danske Bank-koncernen.

Det oprindelige forslag til Lov om undersøgelse af den færøske banksag indeholdt i § 1 følgende formulering:

»§ 1. Justitsministeren nedsætter en undersøgelseskommission.

Stk. 2. Undersøgelseskommissionen består af 3 medlemmer, der udpeges af Justitsministeren. Formanden skal opfylde betingelserne for at blive udnævnt til højesteretsdommer. De øvrige medlemmer skal have særlig indsigt i bank- og revisionsforhold.

Stk. 3. De personer, der udpeges som medlemmer af kommissionen, skal være uvildige og uafhængige i forhold til de myndigheder og virksomheder m.v., hvis forhold undersøges.

Stk. 4. Der stilles den fornødne sekretariatsbistand til rådighed for undersøgelseskommissionen.«

Som det fremgår af forslaget, blev der i § 1, stk. 3, alene stillet habilitetskrav til Kommissionens medlemmer. Kravet blev i de specielle bemærkninger til § 1, stk. 3, nærmere beskrevet således, at der ikke må foreligge omstændigheder, der er egnede til at rejse tvivl om medlemmernes fuldstændige upartiskhed. Dette krav svarer fuldstændigt til det krav, der i henhold til Retsplejelovens § 61 stilles til dommere. Som det bemærkes, var sekretariatet i forslaget omtalt i § 1, stk. 4, og således ikke omfattet af habilitetskravet.

Ved ændringsforslag af 31. maj 1995 foreslog Justitsministeren § 1 i Lov om undersøgelse af den færøske banksag affattet således:

»§ 1. Justitsministeren nedsætter en undersøgelseskommission.

Stk. 2. Undersøgelseskommissionen består af 3 medlemmer, der udpeges af Justitsministeren i samråd med Færøernes Landsstyre. Formanden skal opfylde betingelserne for at blive udnævnt til højesteretsdommer. De øvrige medlemmer skal have særlig indsigt i bank- og revisionsforhold.

Stk. 3. Justitsministeren udpeger en person, der kan bistå kommissionen med at foretage afhøringer i retten. Der stilles i øvrigt den fornødne sekretariatsbistand til rådighed for undersøgelseskommissionen. Kommissionen kan anmode særligt sagkyndige om en udtalelse eller anden bistand til brug for undersøgelsen.

Stk. 4. Justitsministeren og Færøernes Landsstyre udpeger hver 3 personer, der følger undersøgelsens gennemførelse.

Stk. 5. De personer, der efter stk. 2-4 deltager i undersøgelsens gennemførelse, skal være uvildige og uafhængige i forhold til de myndigheder og virksomheder m.v., hvis forhold undersøges.«

Ved tredjebehandling af lovforslaget blev loven vedtaget med denne affattelse.

Som det fremgår af § 1, stk. 5, blev sekretariatslederen efter ændringen omfattet af lovens habilitetskrav.

Bemærkningerne til ændringsforslaget indeholdt ikke længere henvisninger til ordlyden, at der ikke må foreligge omstændigheder, der er egnede til at rejse tvivl om medlemmernes fuldstændige upartiskhed, der også findes i Retsplejelovens § 61 om dommers habilitet. I stedet anførtes det i bemærkningerne til ændringsforslaget, at »for alle de personer, der deltager i undersøgelsens gennemførelse, gælder det, at de skal være uvildige og uafhængige i forhold til de myndigheder og virksomheder m.v., hvis forhold undersøges, jfr. § 1, stk. 5, der er udformet i lyset af (her fremhævet) Retsplejelovens kapitel 5 om inhabilitet«. Retsplejelovens kapitel 5 omfatter bl.a. § 61.

Det er således klart, at der i forbindelse med inddragelsen af bl.a. sekretariatslederen under habilitetsreglen, i bemærkningerne til ændringsforslaget tilsigtedes en mere nuanceret habilitetsvurdering, således at det strenge krav for dommere ikke uden videre skulle gælde for alle de personer, der deltager i undersøgelsen.